

Oslo kommune
Byrådsavdeling for næring og kultur

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Dato: 25.10.2006

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

200602108-4

Grethe Rønneberg, 23 46 15 61

481

**NOU 2006: 8 KUNNSKAP FOR FELLESSKAPET. OSLO KOMMUNES
HØRINGSUTTALELSE**

Vi viser til telefonsamtale der det ble opplyst at Oslo kommunes høringsuttalelse ble forsinket og takker for forlenget frist.

Byråden for næring og kultur fattet 23.10.2006 i byrådets sak nr. 18/2006 følgende vedtak.

Oslo kommune avgir følgende høringsuttalelse:

Generelt

Oslo kommune finner utvalgets gjennomgang av universitetsmuseene meget interessant. Utredningen er grundig, opplysende og klar i fremstilling og konklusjoner. Det er en rekke saksområder i utredningen som kommunen likevel velger ikke å uttale seg om. Dette gjelder forhold som er spesielt knyttet til universitetsmuseene, og anses å ligge utenfor det som berører kommunen direkte; Kap. 6 Forskning og utviklingsarbeid, Kap 8. Organisering og økonomi og Kap. 9 Økonomiske og administrative konsekvenser.

Kommentarer til enkelte deler av utredningen

Kapittel 3 – Universitetsmuseene som samfunnsinstitusjoner

I 3.1 understreker utvalget at ”museenes samlinger fungerer som samfunnsminne eller arkiv for natur og materiell kultur. Dette danner grunnlaget for universitetsmuseenes forskning og formidling. Museene forvalter viktig kunnskap, og de har høy troverdighet hos publikum. Dette gir et godt utgangspunkt for å utvikle museene som møteplasser der formidling av kritisk kunnskap og opplevelser er tilrettelagt for et bredt og variert publikum. Oslo kommune er av den oppfatning at det er viktig å understreke dette som grunnlag for alt museumsarbeid.

Utvalget drøfter museumslandskapet i Norge og utvalget påpeker at strukturen i museumslandskapet representerer en utfordring for utviklingen av en nasjonal museumspolitik og en koordinert museumssektor. Det har vært relativt lite overordnet samarbeid mellom Kultur- og kirke departementet og Utdannings- og forskningsdepartementet/ Kunnskapsdepartementet i museumsspørsmål. Universitetsmuseene har hatt relativt lite samarbeid med de øvrige museene, selv om det finnes enkelte eksempler på prosjektbasert samarbeid.

Oslo kommune støtter utvalget i at universitetsmuseene inngår i et aktivt samarbeid med andre museer og institusjoner; både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Det er tidligere fra flere hold påpekt at det var en mangel ved NOU 1996: 7 ”MUSEUM. Mangfold, minne, møtestad” at universitetsmuseene ikke ble drøftet i sammenheng med landets øvrige museer. Oslo kommune er enig i at det ville vært en fordel, noe som ville vært en selvfølge dersom universitetsmuseene hadde ligget under Kultur- og kirkedepartementets ansvarsområde. Det samarbeidet med andre museer som utvalget etterlyser ville med stor sannsynlighet vært tettere dersom universitetsmuseene hadde vært med i denne drøftingen og i prosessen rundt konsolidering av museer. Kommunen konstaterer at utvalget påpeker at det har vært liten kontakt mellom Kunnskapsdepartementet og ABM-utvikling og støtter det synspunkt at universitetsmuseene bør være viktige aktører i det nasjonale museumsnettverket og trekkes sterkere inn i Museumsreformen.

Kapittel 4 – Samlinger og samlingsforvaltning

Utvalget viser til at Riksrevisjonen gjennomførte i 2002–2003 en undersøkelse av bevarings- og magasinforholdene ved fem statlige museer – tre av dem er universitetsmuseer. Undersøkelsen avdekket gjennomgående kritikkverdige forhold, og forholdene var dårligst ved universitetsmuseene. Videre påpekes det at universitetsmuseene i likhet med mange av landets øvrige museer så langt heller ikke har utviklet egne strategiske dokumenter for den helhetlige samlingsutviklingen og -forvaltningen ved museet, eller det som i den engelskspråklige museumsverdenen heter collections policy, som beskriver museets prioriteringer, praksis og rutiner innenfor utvikling og forvaltning av samlingene.

Oslo kommune viser til at Kommunerevisjonen i sin rapport 7/2006 har hatt en gjennomgang av bevaring av kunst i Oslo kommune. Revisjonen er også i gang med kartlegging av andre typer samlinger i kommunens eie, bl.a. også samlinger som er deponert hos ikke-kommunale instanser. Denne type gjennomgang av forvaltningen av samlingene er viktig for å bevisstgjøre eierne og de som forvalter samlingene. Oslo kommune vektlegger nå oppgradering av bygningsmessige forhold og konservering ved sine museer. Denne type kartlegging vil også kunne bidra til at det, som utvalget etterlyser, utarbeides strategiske dokumenter for den helhetlige samlingsutviklingen og forvaltningen ved museene. Dersom utvalgets anbefaling om at ABM-u gjennom tilrettelegging av museumsfaglige nettverk og samordning av programvareutvikling vil bidra til en enhetlig og koordinert samlingsforvaltning, vil arbeidet kunne bli lettere for museene og kvalitetsmessig bedre.

Kapittel 5 - Formidling

Utvalget gjennomgår universitetsmuseenes særlig viktige oppgave i formidling overfor barn og unge, blant annet gjennom samarbeid med skoleverket. Gjennom god formidling i museene kan kunnskap om egne og andres kulturer, om naturmiljø og naturressurser, og om sammenhenger mellom natur og kultur, bli visualisert og levendegjort. Det vises til at publikums varierende krav, forventninger og forutsetninger byr på utfordringer for universitetsmuseene og at formidlingen skal kunne tilfredsstille skolens krav til læreplaner, det allmenne publikums forventninger om kunnskap og opplevelse, forskerens krav til vitenskapelig etterrettelighet og reiselivets behov for det karakteristiske og særegne. Alt dette forutsetter samtidig en stadig fornyelse av kunnskapen om publikum og deres erfaringer.

Oslo kommune er glad for at utvalget så sterkt påpeker dette. Som landets største by og med et stort oppland, er det viktig for Oslo at byens universitetsmuseer gir et så godt tilbud som mulig ikke minst til skoleelever og unge, men også byens befolkning og tilreisende fra inn- og utland.

Oslo kommune deler også utvalgets syn på at et styrket samarbeid på hele museumssektoren vil gi gevinst for hele sektoren som kan omfatte utvikling av felles formidlingsprosjekter som ressurskrevende skiftende utstillinger, utvikling av museumspedagogikk og utarbeiding av en felles innlåns-/utlånspolitikk. Det arbeidet som legges ned sentralt når det gjelder resultatindikatorer både for bevaring, sikring og formidling er viktig og nyttig, og vil bidra til forenkling av arbeidet for museene og eiere/bidragstivere.

Utvalget behandler også universitetsmuseenes forhold til Den kulturelle skolesekken. Det påpekes at det er samarbeidet relativt lite med DKS, og at bare noen få prosjekter fra disse museene som er en del av tilbudet fra DKS; To Naboer, utviklet ved Bergen Museum, og et samarbeidsprosjekt om Hovedøyas kultur- og naturarv, hvor Naturhistorisk museum er en av deltakerne.

Oslo kommune mener det er positivt at Naturhistorisk museum engasjerte seg i prosjektet på Hovedøya, og støtter utvalget i at både universitetsmuseene og universitetene bør engasjere seg i atskillig sterkere grad i Den kulturelle skolesekken.

Utvalget påpeker at vitensentrene har samarbeidet lite med universitetsmuseene og at museene på sin side har vist liten interesse for disse sentrene og deres pedagogiske virkemidler.

Oslo kommune deler utvalgets oppfatning om at denne kontakten og samarbeidet bør styrkes. Dette er især viktig for å følge opp intensjonen i tilleggsmandatet som ble gitt til utvalget, der det påpekes at regjeringen ønsker å styrke innsatsen innenfor realfag og teknologi. En styrking av vitensentrene og et tettere samarbeid med universitetsmuseene vil kunne bidra til at flere rekrutteres til disse fagområdene og at det rekrutteres fra et langt bredere lag av ungdomskullene enn i dag. Kommunen støtter også kravet om prioritering av digital og nettbasert formidling, øremerkede midler til utvikling av digitale læringsressurser knyttet til natur- og realfag, tydeliggjøring og profesjonalisering av egen pedagogisk kompetanse gjennom flere formidlingsstillinger og aktiv bruk av publikumsundersøkelser.

Oslo kommune støtter utvalgets syn om at universitetsmuseene bør inngå økt samarbeid med:

- vitensentrene, for felles utstillingsprosjekter og utvikling av egen pedagogisk kompetanse
- skolen om utvikling av pedagogiske tilbud i tråd med skolens læreplaner
- skolelaboratoriene, om utvikling av digitale læringsressurser og en felles nettportal for disse tilbudene
- andre museer, for utvikling av formidling og samlingsforvaltning

Kapittel 7 – Kulturminneforvaltning og naturforvaltning

Oslo kommune støtter utvalgets anbefalinger og vil spesielt understreke viktigheten av at det materialet som kommer fram blir benyttet på en måte som kan danne grunnlag for forsknings- og utviklingsvirksomhet. Norsk Sjøfartsmuseum har som satsningsområde å bruke det materialet som fremkommer til å spre kunnskap i befolkningen, og viser til at det marinarkeologiske miljøet i Norge har et godt samarbeid.

De fleste arkeologiske utgravninger i Norge er rene forvaltningsgravninger. Resultatet av disse utgravningene er sjelden gjenstand for forskning. Dette resulterer i at det samles inn materialer som ikke blir bearbeidet til en form som egner seg for formidling. En av hovedhensiktene med arkeologi å bringe ny kunnskap om vår forhistorie til samfunnet. For at målsettingen til utvalget skal la seg gjennomføre vil det trolig være behov for å se på resurssituasjonen til museene. Dagens ansvarsområde tilhørende de enkelte museene har en meget varierende utstrekking, som er et innvirkende moment i forhold til resurssituasjonen. Ansvarsområder kontra kapasitet

bør vurderes for å kartlegge nødvendige tiltak slik at de gode anbefalingene i NOU 2006:8 kan gjennomføres.

Vennlig hilsen

Anne Brit Lindsøe
kultursjef

Grethe Rønneberg
spesialrådgiver

Godkjent og ekspedert elektronisk

Kopi: Kultur- og idrettsetaten